GAZETA KRAKOWSKA

Nro 95.

Z KRAKOWA DNIA 27 LISTOPADA 1816 Roku WE SRZODĘ.

Z Warszawy d. 19 Listopada.

— Z Dziennika Praw. —

Wypis z Protokółu Sekretaryiatu Stanu Królestwa Polskiego.

My z Bożey Łaski

ALEXANDER I.

Cesarz Wszech Rossyy, Król Polski &c. &c. &c.

W celu dopełnienia artykułu 137 Ustawy Konstytucyyney oraz artykułów 64 i 65 Statutu Organicznego o Reprezentacyi Narodowey; chcąc aby lista Kandydatów, którą Rady Woiewódzkie układać i oczyszczać będą, stała się zbiorem osob niewątpliwie zasługuiących na wezwanie do usług publicznych — po zasiągnieniu zdania Rady Stanu postanowiliśmy i stanowiemy:

Art. 1. Każdy podany na Kandydata przez Seymiki lub zgromadzenia gminne, będzie umieszczony przez Radę Woiewódzką w liście obieralnych, ieżeli iest w używaniu Praw Obywatelskich, i ieżeli, gdyby poprzednicz lub ieszcze sprawował iaki Urząd, otrzymał od właściwey Władzy, nienagannego wypełnienia swoich obowiązków zaświadczenie.

Art. 2. Sposób układania i oczyszczania listy obieralnych w Radach Woiewódzkich będzie następuiący:

Skoro Marszałkowie Seymików i zgromadzeń gminnych prześlą Radzie Woiewódzkiey spisy Kandydatów, Rada Woiewódzka w pięć dni po ich odebraniu wyznacza Deputacyią z trzech członków złożoną, dla zapewnienia się, czyli między podanemi Kandydatami, nie znayduią się przez art. 1 ninieyszego postanowienia, od listy obieralnych wyłączeni, oraz dla przeyzrzenia zarzutów, ieżeli iakie od kogo, przeciwko któremu z tychże Kandydatów, stosownie do artykułu 65 Statutu Reprezentacyi Narodowey uczynione zostały. Zarzuty bezimienne przesyłane przyymowane nie będą.

Art. 3. Deputacyia uwiadomia Radę Woiewódzką o Kandydatach niestosownie do warunków artykułu 1 w spisie umieszczonych, tudzież o zaskarżeniach przeciw tymże Kandydatom podanych, przekładaiąc w krótkich rapportach — rodzay i dowody zarzutów.

Art. 4. Jeżeli zarzuty uczynione, są przyzwoitemi dowodami poparte, Rada

Woiewódzka zaskarżonych. Kandydatów natychmiyst od listy obieralnych usuwa. Jeżeli zaś względem nich zachodzi wątpliwość; — Rada Woiewódzka przez kreski sekretne stanowi — i oskarżonych Kandydatów z listy obieralnych większością głosów usuwa, lub na niey umieszcza.

Art. 5. Takowym sposobem ułożoney i oczyszczoney listy ieden exemplarz przez Prezydującego i Członków na posiedzeniu obecnych podpisanych, do Senatu za pośrednictwem Kommissyi Spraw wewnętrznych wraz z protokółem wyszczególniaiącym zarzuty, za ważne lub za nieważne przyięte, odsyłany będzie, a drugi w Radzie Woiewódzkiey pozostanie.

Art. 6. Usunięci od listy obieralnych, stosownie do artykułu 4 do powtórnego wyboru podani bydź mogą, ieżeli przyczyny, które stały się powodem wyłączenia, ustały.

Art. 7. Żadne zaskarżenia przeciw Radzie Woiewódzkiey o umieszczenie lub wyłączenie Kandydatów mieysca nie maią. Ważność atoli listy obieralnych przez Radę Woiewódzką ułożoney, oczyszczoney i podpisaney, zaskarżoną bydź może. —

a) Jeżeli przy układaniu listy nie było kompletu Organizacyią Rad Woiewódzkich przepisanego. — b) Jeżeli przestąpionemi zostały przepisy ninieyszego postanowienia, — c) Jeżeli dowody usuwaiące Kandydatów od listy obieralnych za niedostateczne doniesione zostaną.

Art. 8. Zaskarżenia z tych powodów zaniesione bydź powinny do Kommissyi Spraw wewnętrznych i Policyi, która całą rzecz Senatowi przedstawi. — Jeżeli Senat listę obieralnych za nieważną z dwóch pierwszych powodów, a i b uzna, — Radę Woiewódzką nagani, a Kommissyia Spraw wewnętrznych i Policyi niezwłocznie do ułożenia inny listy Radę Woiewódzką wezwie. — Jeżeli Senat uzna, iż z trzeciego powodu c odwołanie się Kandydata iest sprawiedliwe, każe go do listy obieralnych przywrócić, i w niey umieścić.

Art. 9. Jeżeli zarzuty przeciw liście obieralnych zaniesione, okażą się nierzetelnemi, i Senat potwierdzi listę obieralnych, wtedy niesłusznie skarżący podpada opłacie kosztów i zawieszeniu Praw Obywatelskich przez rok ieden. — Senat zaś listę obieralnych tak potwierdzoną, przesyła Kommissyiom Rządowym przez Kommissyią Spraw wewnętrznych.

Art. 10. Dopełnienie ninieyszego postanowienia, które w Dzienniku Praw ma bydź umieszczonem. — Kommissyi Spraw wewnętrznych i Policyi polecamy.

Dan w Warszawie d. 29 Września / 11 Paźdz. 1816.

pod.) *ALEXANDER.*

przez Cesarza i Króla

(L.S.) Minister Sekretarz Stanu

Ig. Sobolewski.

Zgodno z oryginałem:

Minister Sekretarz Stanu

(pod.) *Ig. Sobolewski.*

Zgodno z oryginałem

Radzca Sekr: Stanu, Jenerał Brygady

(Podpisano) *Kossecki.*

Zgodno z wypisem:

Zastępca Minister Sprawiedliwości

Walenty Sobolewski.

Wypis z Protokołu Sekretaryiatu Stanu Królestwa Polskiego

My z Bożey Łaski

ALEXANDER I.

Cesarz Wszech Rossyy, Król Polski, &c. &c. &c.

Cbąc opatrzyć skuteczne sposoby do

usposobienia przyszłych Urzędników Administracyi Leśney, na przedstawienie Ministrów Naszych Oświecenia publicznego, Spraw wewnętrznych, tudzież przychodów i Skarbu, postanowiliśmy i stanowiemy:

Art. 1. Będzie ustanowiona w Królestwie Polskiem Szkoła szczególna, pod nazwiskiem Szkoły Leśney.

Art. 2. We dwa lata po ustanowieniu Szkoły Leśney, nikt nie będzie przypuszczony do Urzędu Nadleśnego Jeneralnego, Nadleśniczego, Leśniczego i Podleśniczego, kto nie odbędzie w Szkole leśney kursów przepisanych, i nie pozyszcze od Szkoły świadectwa nabytych znaiomości leśnych, teorycznych i praktycznych.

Art. 3. Szkoła Leśna będzie pod naywyższym dozorem Kommissyi przychodów i Skarbu, a szczególnym Dyrektora Jeneralnego Lasów Rządowych.

Art. 4. Na mocy artykułu 34 Ustawy Konstytucyyney, dozwalamy Namiestnikowi Naszemu zaciągnąć do służby leśney Królestwa Polskiego, na Urzędy i pensyie trwaiącemi etatami ustanowione, kilku cudzoziemców, z zdatności znakomitych i dostatecznie ulegitymowanych, pod warunkiem pełnienia obowiązków administracyynych, i oprócz tego dawania nauk leśnych, tak teorycznych iako i praktycznych.

Art. 5. Uczniowie Szkoły Leśney płacić będą nauczycielom nauk leśnych i pomocnych, honoraryia, w urządzeniu szkolnem postanowić się maiące.

Art. 6. Plan Szkoły Leśney przez Dyrektóra Jeneralnego Lasów Rządowych podany, roztrząśniony przez Kommissyią Oświecenia publicznego i Kommissyią przychodów i Skarbu, przedstawiony będzi Namiestnikowi Naszemu do potwierdzenia wraz z Etatem potrzebnych na nią wydatków.

Art. 7. Wykonanie nininieyszego postanowienia, które w Dzienniku Praw umieszczone bydź ma, Kommissyi Religiyney, Oświecenia publicznego i Kommissyi przychodów i Skarbu polecamy.

Dan w Warszawie d. (5) 17 Paźdz. 1816.

(podpisy tak wyżey.)

Wypis z Rozkazow dziennych do woyska Polskiego Jego Cesarzewicowskiey Mości W. X. Konstantego.

Dnia 10 Listopada 1816 w Warszawie.

Za Naywyższym Rozkazem.

Postępuią na wyższy stopień.

W Gwardyi: Z szwadronów Ułanów Podporucznicy: Moniuszko pełniący obowiązki Adjutanta, i Czarnecki, na Poruczników, z zostawieniem pierwszego przy obowiązkach, które dotąd pełni.

Przykommenderowany zostaie.

W piechocie: Do pułku 6go liniiowego Porucznik Braun, z dawnego Legiionu Nadwiślańskiego.

Wykreśleni zostaią z Kontrol, dla niestawienia się w pułku.

W piechocie: Przykommenderowani do pułku 1go liniiowego Podporucznik Konopacki, do pułku 3go strzelców pieszych, Major Mazurkiewicz i Podporucznik Szaniawski.

Otrzymuią żądane dymissyie, dla słabości zdrowia.

W Sztabie głównym: Z części Kwatermistrza Jeneralnego, Kapitan Ludwik Łętowski, z pozwoleniem noszenia munduru.

)o(

Dla odniesionych ran.

W Gwardyi: Adjutant polowy przy Jenerale Dywizyi Wincentym Krasińskim, Kapitan Wincenty Mikułowski, w stopniu Podpułkownika, z pozwoleniem noszenia munduru.

Dnia 13 Listopada.

Za Naywyższym Rozkazem:

Umieszczony zostaie, w nagrodę długoletnych zasług.

W korpusie Weteranów: Wagemayster Kiedrzyński z batalijonu strzelców pieszych gwardyi z stopniem Podporucznika.

Wykreśleni zostali z Kontrol.

W piechocie: Z pułku 3go liniiowego Podporucznik Keller, zmarły w dniu 31 Października r. b.

Dla niestawienia się w pułku.

W jeździe: Przykommenderowani: do pułku 1go Ułanów, Podporucznik Kochanowski, do pułku 3go Ułanów, Kapitan Otwinowski, i Porucznik Kujawski.

Za pijaństwo według świadectwa Jenerała Dywizyi.

W piechocie: Przykommenderowany do pułku 6go liniiowego, Kapitan Krajewski.

Z Peterzburga d. 18 Października d. k.
(*z Kuryiera Litewskiego.*)

Dnia 13 t. m. N. Cesarz Jegomość przybył do Gatczyna, w pożądanym stanie zdrowia o godzinie 1wszey z południa. Nayiaśnieysze Cesarzowe oczekiwały tam, gdyż N. Pan wyieżdżaiąc postanowił, za pomocą Boską, powrócić do Gatczyna w wigiliią rocznicy narodzin N. Matki swoiey. Dzień ten, 14 Października, z tem większą radością był obchodzony, że był i rocznicą narodzin N. Cesarzowey Maryi Fedorowney, i że w dniu tym powrócił N. Cesarz z podróży, przedsięwziętey dla dobra podległych berła iego narodów. Do Gatczyna ziechało się wielu Jenerałów, pierwsi urzędnicy dworu i Ministrowie, i wiele innych znakomitszych osób, dla złożenia powinszowań. Mszą świętą odprawił Kapelan Jego Cesarskiey Mości z duchowieństwem dworu. W pałacu był liczny i wspaniały obiad, uroczystości dnia odpowiadaiący. Wieczorem był Rossyyski teatr i wieczerza. Potem N. Pan wyiechał do Carskiego Sioła.

Panna Józefina Mostowska, córka Ministra Spraw Wewnętrznych Królestwa Polskiego; Anjelika Xiężniczka Sapieżanka, córka Xiążęcia Franciszka; i Panna Józefina Grudzińska, dnia 14 Października k. d. nayłaskawiey mianowane zostały freylinami dworu Nayiaśnieyszych Cesarzowych.

Z Sztutgardu d. 6 Listopada.

Nowy nasz Król zaczął swoie panowanie od rozkazu zakupienia zboża w portach morza Baltyckiego, ażeby w kraiu nie zabrakło żywności. Wszelkie dzikie zwierzęta, które w zwierzyncu nie znayduią pożywienia, maią bydź wybite. Zapasy ziemniaków, ięczmienia i wszelkiego gatunku zboża, które dla tych zwierząt były przygotowane, ubostwu rozdane zostaną, a liweranci, którzy takowe dostarczali, będą za niedotrzymanie kontraktów wynagrodzonemi.

Królowa wdowa prosiła Króla o Hr. Dillen na Marszałka swego Dworu, na co Król zezwolił.

Dotychczasowy Minister spraw religiynych, Hr. Zeppelin, mianowany został Ministrem związków zagranicznych, Hr. Winzingerode, Wielkim Marszałkiem panuiącey Królowey; dotychczasowy Wielki

Marszałek, P. Pfuhl, Ministrem spraw wewnętrznych; dotychczasowy Minister woienny, P. Phuhl, gubernator stolicy; Hr. Franquemont Ministrem woyny; a dotychczasowy wielki Marszałek Królowey wielkim Marszałkiem Królewskim.

Zmarły Król na 4 godziny przed śmiercią oddał teraźnieyszemu Królowi klucz od prywatney swoiey szkatuły i podzielił mu kray i niektóre osoby. Otworzono potem w obecności Ministrów iego testament, którego głównieysze postanowienia są następuiące: Teraźnieyszy Król Wilhelm iest uniwersalnym dziedzicem wszelkiego prywatnego maiątku zmarłego Króla, oyca swoiego, z obowiązkiem wypłacenia: 1) 200,000 Zł. r. dzieciom Xcia Pawła; 2) 80,000 zł. r. dzieciom Xcia Wilhelma; 3) 120,000 zł. r. dzieciom Xcia Ludwika; 4) 60,000 zł. r. z roczną pensyią 3000 zł. r. Hr. Dillenn, który oprócz tego ma sobie wybrać z stayni zmarłego Króla 8 koni; 5) 10,000 zł. r. z roczną pensyią, która niema bydź mnieysza iak 1000 zł. r. Sekretarzowi stanu Wellnagel; 6) 10,000 zł. r. i 2 konie Hr. Sontheim, i wiele pomnieyszych odkazów.

Król nakazał wydanym wczoray wyrokiem izbie skarbowey wypłacać corocznie przez cały czas iego panowania w dniu urodzin zmarłego Króla stolicy tuteyszey dla ubogich po 4000 Zł. r. zacząwszy od teraźnieyszego roku.

Z Londynu d. 9 Listopada.

Xże Rejent ieździł na polowanie do Suffolk, skąd w tych dniach powrócił i udał się do Brigthon. Królewski statek Severeign odebrał rozkaz udać się z Woolwich do Kale, dla przewiezienia stamtąd do Anglii W. Xcia Rossyyskiego Mikołaia, który mieszkać tu będzie w domu na placu Staffort, który urządzony dawniey został dla pomieszczenia Arcy Xiążąt Austryiackich. — Owdowiała Królowa Wirtemberska oczekiwaną iest, podług pism tuteyszych, w Anglii. Posag iey iako Królewney Angielskiey wynosi 500,000 f. szt. który umieszczony iest w banku tuteyszym, od którego pobiera prowizyią. Po iey Małżonku zawdzięcie Dwór żałobę.

Oczekuią tu z pewnością, iż od przyszłego piątku dozwolonem zostanie wprowadzanie zboża z zagranicy, wyiąwszy owies, ponieważ cena iego nie doszła ieszcze do postanowioney przez parlament.

Gazeta Goniec zawiera z Leicestru list pod d. 4 b. m. który wystawia smutny stan Anglii. Między innemi wyraża ten list: " Teraźnieysza chwila iest ciężarną nieszczęściem. Zagorzeli i chytrzy reformatorowie, połączeni z chciwą rabunku tłuszczą i buntownikami są w wszystkich częściach królestwa w poruszeniu. Srodki, których używaią, okazuią iasno ich zamiary. Gdy ubostwo i nędza rozszerzała się w kraju, powolność i uczciwość utrzymywały cierpiących w przyzwoitych granicach, i chociaż odległy, ale pewny powrot szczęśliwych czasów, obiecywał utrzymanie spokoyności w nayburzliwszych nawet okolicach. W tey właśnie chwili kiedy nadzieia wzniecenia buntu w nayzłośliwszych piersiach zdawała gasnąć, użyli ciż wszystkich sposobów, aby pomiędzy głodem i buntem nie został wybor. Czyliż nie iest w istocie urządzony bunt? czyliż zaburzenia w Nottingham i iego okolicach, w których obłąkani robotnicy rękodzielni własne swoie nieszczęście gotuią, nie zrządził zniszczenia? Rękodzielnie bez wolności i

bezpieczeństwa ostać się nie mogą. Szaleńcy żądaią gwałtownie powiększenia płacy i umieszczenia, tem samem pozbawiaią się nadziei otrzymania oboyga. Gdy w Styczniu zaczęło się znowu gruchotanie machin, liczono przy ludności 25,000 ludzi w Nottingham 2000 ubogich, a na końcu Lutego już 14,000. Taki iest skutek buntu i nieładu! Całe rodziny, matki i dzieci staią się ciężarem publiczney dobroczynności, gdy tymczasem obłąkani ich oycowie słuchaiąc namowy zmyślonych, patryiotów, niszczą własności tych, którzyby ich mogli pożywić. „

Ościenne wsie Nottinghamu uzbroiły się dla wstrzymania zbroynych rękodzielni robotników i odparcia gwałtu gwałtem. Umowione są połączenia, | znaki i rozdano broń dla oparcia się gwałtom. W samem Nottingham nayznakomitsi obywatele złączyli się z milicyią i odbywaią we dnie i w nocy naytrudnieysze patrolowanie. Właściciele rękodzielni obwarowali się w własnych domach i nie wychodzą w nocy bez nabitych pistoletów. Dowodzcy kup przeszło po 60 głow maiących zostaią pod zarządzeniem zgromadzenia, które nazywa się czarnem towarzystwem; maskuią oni się i noszą broń ognistą. Sąd kryminalny przenieść się ma z Nottingham do Newark. Czyli tam iest przywołane woysko nie piszą. Podczas ostatniego buntu w Birmingham wsławił się oddział 15go pułku huzarów. Major tego pułku Thackwill został kamieniami z konia zwalony i śmiertelnie raniony.

Niemieckie gazety (wyraża gazeta Goniec) napełnione są narzekaniami przeciw Angielskiemu handlowi i rękodziełom. Nayistotniey użalaią się, że Anglicy taniey sprzedaią swoie towary, niżeli Niemcy. Jeżeli to iest ze szkodą dla Anglii, tedy wnet ustać musi, na coż tyle narzekania z strony Niemiec?

Wallsall, rękodzielnie miasto, maiące około 12,000 mieszkańców. Połowa trudni się siedlarstwem, druga mosiężnemi robotami. Pierwsze ustało, ponieważ rolnictwo źle idzie; drudzy nie maią także nic do czynienia; oba gatunki rzemieslników z nudoty wybiiaią piekarzom i młynarzom okna i burzą ich domy i młyny. Maiętnieysi mieszkańcy złożyli 400 f. szt. i chcą przez 20 dni zatrudnić 400 rzemieślników naprawieniem gościnca z płacą po 1 szylingu (2 Złp.) dziennie.

Z Paryża d. 8 Listopada.

D. 6 zgromadziła się z rozkazu Króla izba Parów pod prezydencyią Kanclerza. Przeczytany iey został protokoł Królowskiego posiedzenia, i kilku nowych Parów wykonało przysięgę. Kanclerz przeczytał list Xcia Reggio (Marszałka Oudinot), w którym ofiaruie izbie Parów na czas iey posiedzeń straż honorową z gwardyi narodowey. Izba przyięła tę ofiarę z wdzięcznością. (Izba Deputowanych otrzymała podobnąż straż). Wybór na nowych sekretarzów padł na Xcia Choiseul, HHr. Molé, Pastoret i Xcia Raguzy (Marszałka Marmonta). Dla ułożenia adressu podziękowania Królowi wyznaczona została kommissyia.

Tegoż dnia izba Deputowanych miała swoie posiedzenie pod prezydencyią naystarszego wiekiem członka, P. Anglés. Zatrudniła się przeglądaniem pełnomocnictw, co aż do 7go trwało. Drugie to posiedzenie było iuż bardzo burzliwe, gdyż P. Villele złożył list Prefekta w Kale Maluet, w którym ten starał się mieć wpływ do obiorów i

udzielił przepisy obieraiącym. Wnosił on z tego listu, iż obiory nie są prawne; ale że nie było dowodu, czyli obieraiący usłuchali przepisów Prefekta, zatwierdzono zatem obior, a postępek Prefekta postanowiono roztrząsnąć. Liczba Deputowanych wynosiła 210.

Król dozwolił niedawno, iż na placu Templu mogą bywać targi w niedziele i święta. Przekupnicy obchodzili to pozwolenie *Te Deum* w kościele S. Elżbiety, zatchnięciem białey chorągwi na tym placu i postawieniem popiersia Królewskiego w mieyscu swoich zgromadzeń.

Dziennik "Wierny przyiaciel Króla," wydawany przez P. Roberta, który towarzyszył Królowi do Gandawy, który przez kilka dni nie wychodził, wychodzi znowu.

Na P. Chateaubriand wyszła tu, podług gazety Francuzkiey karykatura, wystawiaiąca człowieka w szlafroku, który luntem, na którym znayduie się tytuł ostatniego politycznego iego pisma, zapala działo, z którego wylatuie mnostwo fałszywie zatrważaiących pism. Chateaubriand starał się dawniey o dyrekcyią Cesarskich drukarń, ale mu się nie udało.

Xże Talleyrand cierpi od kilku dni napady apoplexyi.

W Metz poświęcono 60 kleryków na xięży, 63 na dyakonów, 73 na subdyakonów, 132 na minoristów.

W Hiszpanii rada Kastylii trudni się ieszcze zawsze nowemi środkami przeciw wychodniom Hiszpańskim. — Ciągle panuie w tym kraiu naywiększy niedostatek pieniędzy.

Z Włoch d. 1 Listopada.

Król Hiszpański Karol IV. odwiedził d. 14 Października Oyca S. z swoim synem Franciszkiem de Paulo w Castel Gandolfo, Infant pożegnał Oyca S. ponieważ do Madrytu odieżdża.

W Parmie wyszło pod d. 24 Października surowe rozporządzenie przeciw ciągłemu wynoszeniu się mieszkańców z tego Xięztwa przez Genuę do Ameryki, w którem między innemi postanowiono: "Ktokolwiek przekonanym zostanie, że namawia do wynoszania się z kraiu, ukarany będzie 20 do 50 plak przez kata i na 2 do 6 lat do robot publicznych skazany zostanie.

Xże Henryk Pruski (brat Króla) po kilkunasto dniowym bawieniu w Wenecyi, gdzie złożony był kilkunasto dniową słabością, wyiechał stamtąd w dalszą swoię podróż przez Padwę i Bononiią do Florencyi, a stamtąd do Rzymu.

Marszałkowa Ney przeiechała z 4ma swoiemi synami na końcu przeszłego miesiąca przez Medyiolan do Florencyi.

Kollegium kardynałów w Rzymie iest teraz zupełne; dwa tylko kapelusze zostawione są dla kardynałów, których Francyia i Portugaliia proponować maią.

Z Neapolu piszą, iż świeżo wydany został rozkaz, aby wszystkich cudzoziemców z woyska oddalić, to iest Niemców, Polaków i tych Włochów, którzy sprzyiali Miuratowi.

Od brzegow Menu d. 13 Listopada.

Nową Królową Wirtemberską tak bardzo dotchnęła śmierć iey teścia i stryia, iż o kilka dni wcześniey córkę urodziła. Lecz iest zdrowa i dziecię. —— Xże Paweł i Xiężna Katarzyna (małżonka Hieronima Bonapartego) nic z prywatnego maiątku Króla oyca swego nie dostali.

Cesarz Austryiacki, który w tym i za-

przessłym roku trzy razy stał w domu Radcy Vischer w Bazylei, udarował go dawniey dwiema brylantowemi pierścieniami, a teraz posłał mu malowany przez Lampiego swoy wizerunek, który na wieczną pamiątkę zdobić będzie salą, w którey stał ten Monarcha.

Xże Rejent Angielski dla zastąpienia części kosztów teatralnych w Hanowerze, które 30,000 talarow wynoszą, wyznaczył 8000 talarów.

Z Smirny d. 2 Października.

Tuteyszy Kadi z wyraźnego rozkazu Kapitana Baszy (wczasie gdy on tu z flotą W. Sułtana stał) kazał zwołać do siebie tłumaczow obecnych tu konsulów i deputowanych od wszystkich gmin, którym przeczytał z iego rozkazu nadużycia, iakie wśliznęły się tu pod dawnym Baszą, (ściętym na flocie Kapitana Baszy) a mianowicie: że wielu tuteyszych Turków unikaiąc wypłaty danin, udawali się pod opiekę obcych konsulów i wdziewali Europeyskie suknie; wzywa zatem takowych zbiegów, aby do swoich obowiązków wrocili, a Konsulów obcych narodów, aby obowiązali się oświadczeniem: 1) Nie brać pod swoią opiekę żadnego poddanego Tureckiego; 2) bydź odpowiedzialnemi za postępki swoich współziomków i wziętych pod swoią opiekę ludzi; 3) Oddalić z tego miasta wszystkich tych, którzy mogliby bezpieczeństwo publiczne naruszyć; 4) Nie dozwalać ludziem swoiego narodu wysiadać z okrętów na ląd, którzy mogliby iaką popełnić zdrożność. — Wszyscy konsulowie iednozgodnie odmowili takowego oświadczenia, odwołuiąc się do zawartych umów i instrukcyy swoich Monarchów, które i ich iedynie obowięzują. Na takową odpowiedź rozkazał Kapitan Basza wszystkim konsulom naygrzeczniey oświadczyć, że Kadi niezrozumiał iego żądania, i że on kazał tylko prosic konsulów, aby mu donieśli, iezeli ich ziomkowie nie ponieśli iakiego uszkodzenia przez powyższe nadużycia. Zdaie się iednak żadney nie podlegać wątpliwości, iż zamiarem było Kapitana Baszy nakłonić konsulów do oddalenia wielu cudzoziemcow, którzy bez żadnego zatrudnienia w ludnem tem mieście bawią, i obowiązania ich do zaręczenia na przyszłość za zdrożności swoich współziomków. Ale godne ich i stałe odrzucenie iego żądania, zniewoliło go do tego wybiegu; z tem wszystkiem nie iest rzeczą niepodobną, aby rząd Turecki nie zaniosł z swey strony podobnego żądania.

Od brzegow Elby d. 14 Listopada.

W Szwecyi z powodu tego rocznego nieurodzaiu, zniżono opłatę od wprowadzanego z zagranicy zboża. Ażeby zaś piekarze w Sztokolmie nie podnosili ceny chleba, dostaią po tańszey niżeli iest na targach cenie zboże z magazynów publicznych.

W Schwerynie wyszło pod d. 7 b. m. rozporządzenie nowego W. Xcia, iż rozpisany seym na 14 b. m. w Malchin z powodu śmierci W. Xcia odłożony iest do dalszego czasu.

Z Amsterdamu d. 12 Listopada.

Z Liworna piszą pod d. 21 Października, że Kapitan de Man, który dowodził fregata, na którey znaydował się Niderlandski Wiceadmirał, odbywa tam teraz kwarantannę, a potem uda się lądem z listami do Niderlandów. Wiceadmirał zawarł także z Tunis i Trypolem pokoy, i zatrzymawszy się cokolwiek w Gibraltarze, powróci do oyczyzny.

Rząd nasz wezwał dawniey północne Mocarstwa do przystąpienia do przymierza przeciw Barbaryyczykom. Jedna bandera Szwedzka była od nich dotąd szanowana.